

Warszawa, dnia 28 kwietnia 2025 r.

Poz. 564

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 25 kwietnia 2025 r.

w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem rzekomego pomoru drobiu

Na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1075) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W związku z wystąpieniem rzekomego pomoru drobiu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej we wszystkich gospodarstwach utrzymujących drób:

- 1) zakazuje się:
 - a) pojenia drobiu i ptaków utrzymywanych przez człowieka wodą ze zbiorników, w tym z wód powierzchniowych, do których mają dostęp dzikie ptaki,
 - b) wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa, w którym jest utrzymywany drób, zwłok dzikich ptaków lub tusz ptaków łownych;
- 2) nakazuje się:
 - a) utrzymywanie drobiu w sposób wykluczający jego dostęp do zbiorników wodnych, do których mają dostęp dzikie ptaki,
 - b) zgłaszanie do powiatowego lekarza weterynarii miejsc, w których są utrzymywane drób lub inne ptaki, z wyłączeniem ptaków utrzymywanych stale w pomieszczeniach mieszkalnych,
 - c) utrzymywanie drobiu, z wyłączeniem kaczek, gęsi, ptaków bezgrzebieniowych i kurecząt ras wolnorosnących, w izolacji od dzikich ptaków,
 - d) przechowywanie paszy i ściółki dla drobiu i ptaków utrzymywanych przez człowieka w sposób, który zabezpiecza je przed kontaktem z gryzoniami i dzikimi ptakami oraz z ich odchodami,
 - e) karmienie i pojenie drobiu i ptaków utrzymywanych przez człowieka w zamkniętym pomieszczeniu lub w osłoniętym miejscu w sposób, który zabezpiecza paszę i wodę przed dostępem dzikich ptaków oraz przed ich odchodami,
 - f) umieszczanie gniazd dla drobiu wewnątrz budynków,
 - g) powstrzymanie się przez osoby, które w okresie ostatnich 48 godzin uczestniczyły w polowaniu na ptaki łowne, od wykonywania czynności związanych z utrzymywaniem drobiu,
 - h) dokonywanie codziennego przeglądu drobiu oraz prowadzenie dokumentacji zawierającej informacje o wystąpieniu u drobiu objawów klinicznych, o których mowa w ust. 4.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 2706).

2. W gospodarstwie utrzymującym drób prowadzącym działalność nadzorowaną, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. n ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, nakazuje się ponadto:

- 1) wyposażenie tego gospodarstwa w maty dezynfekcyjne w liczbie zapewniającej możliwość ich wyłożenia przed:
 - a) wejściami do budynków, w których jest utrzymywany drób, i wyjściami z tych budynków albo zastosowanie w tym gospodarstwie innych rozwiązań technicznych pozwalających na oczyszczenie i odkażenie obuwia przed wejściami do tych budynków i wyjściami z nich,
 - b) wjazdami do tego gospodarstwa i wyjazdami z niego albo zainstalowanie w tym gospodarstwie niecek dezynfekcyjnych lub innych urządzeń zapewniających dezynfekcję kół pojazdów wjeżdżających do tego gospodarstwa lub z niego wyjeżdżających– przy czym szerokość tych mat albo tych niecek nie powinna być mniejsza niż szerokość wjazdów do tego gospodarstwa i wyjazdów z niego, a ich długość – nie mniejsza niż obwód największego koła środka transportu wjeżdżającego do tego gospodarstwa lub z niego wyjeżdżającego;
- 2) osobom wchodzącym do budynków, w których jest utrzymywany drób:
 - a) stosowanie środków bezpieczeństwa biologicznego i ochrony osobistej, w tym odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonych do użytku wyłącznie w danym budynku,
 - b) oczyszczanie i odkażanie obuwia,
 - c) mycie i odkażanie rąk;
- 3) oczyszczanie i odkażanie sprzętu i narzędzi używanych do utrzymywania drobiu przed każdym ich użyciem, a jeżeli są używane wyłącznie w danym budynku – co najmniej raz dziennie;
- 4) prowadzenie i przechowywanie w tym gospodarstwie przez rok dokumentacji dotyczącej zakupu, przyjęcia i zużycia środków odkażających, a także wskazującej termin wykonania deratyzacji i dezynfekcji, datę padnięcia drobiu oraz liczbę zwłok padłego drobiu przekazanych do unieszkodliwienia;
- 5) wdrożenie procedur w zakresie zapobiegania przedostawaniu się dzikiego ptactwa do budynków, w których jest utrzymywany drób, i do miejsc przechowywania paszy i ściółki oraz w zakresie przeprowadzania deratyzacji i dezynsekcji;
- 6) prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu drobiu, jaj, paszy lub produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.²⁾) wjeżdżających na teren tego gospodarstwa oraz prowadzenie rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których jest utrzymywany drób;
- 7) wyposażenie tego gospodarstwa w przeznaczony wyłącznie do użytku przez to gospodarstwo kontener do przetrzymywania zwłok padłego drobiu lub wydzielenie w tym gospodarstwie pomieszczenia przeznaczonego wyłącznie do przetrzymywania takich zwłok; ten kontener i to pomieszczenie zabezpiecza się przed dostępem gryzoni, zwierząt domowych i dzikich;
- 8) usuwanie padłego drobiu do kontenera lub pomieszczenia przeznaczonych do przetrzymywania zwłok padłego drobiu – nie rzadziej niż raz dziennie;
- 9) wyposażenie tego gospodarstwa w środki odkażające w ilości umożliwiającej przeprowadzanie bieżącej dezynfekcji co najmniej przez 7 dni oraz utrzymywanie mat dezynfekcyjnych albo niecek dezynfekcyjnych lub innych urządzeń zapewniających dezynfekcję w stanie zapewniającym skuteczność użytego środka odkażającego;
- 10) zabezpieczenie zbiorników wodnych znajdujących się na terenie tego gospodarstwa przed dostępem ptaków wolno żyjących;
- 11) utrzymywanie czystości i porządku wokół budynków, w których jest utrzymywany drób, oraz miejsc, w których są przechowywane pasza i ściółka, w tym regularne wykaszanie roślinności i uprzątnięcie pozostałości pasz i ściółki;

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 276 z 20.10.2010, str. 33, Dz. Urz. UE L 216 z 14.08.2012, str. 3, Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 86, Dz. Urz. UE L 95 z 07.04.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 137 z 24.05.2017, str. 40, Dz. Urz. UE L 130 z 28.05.2018, str. 11, Dz. Urz. UE L 294 z 21.11.2018, str. 44 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019, str. 1.

- 12) wyposażenie tego gospodarstwa w wydzielone miejsca do:
- a) składowania środków odkażających, a także zabezpieczenie tych miejsc przed dostępem osób nieupoważnionych,
 - b) składowania obornika, paszy i ściółki,
 - c) przetrzymywania produktów leczniczych weterynaryjnych, a w tych miejscach zapewnia się warunki gwarantujące niezmienny stan tych produktów i zabezpiecza się te miejsca przed dostępem osób nieupoważnionych;
- 13) w przypadku gdy w tym gospodarstwie utrzymuje się więcej niż 350 sztuk drobiu średniorocznie – opracowanie i wdrożenie planu bioasekuracji uwzględniającego profil produkcji tego gospodarstwa i obejmującego co najmniej:
- a) ustanowienie „czystych” i „brudnych” stref dla osób wykonujących czynności związane z utrzymywaniem drobiu,
 - b) rozwiązania dotyczące sposobu wprowadzania do tego gospodarstwa drobiu, pasz, ściółki, materiałów pomocniczych oraz sprzętu i urządzeń wykorzystywanych w chowie i hodowli drobiu,
 - c) procedury dotyczące czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń, środków transportu i wyposażenia oraz dotyczące higieny osób wykonujących czynności związane z utrzymywaniem drobiu,
 - d) procedury w zakresie zwalczania szkodników,
 - e) rozwiązania mające na celu rozdzielenie poszczególnych stad drobiu utrzymywanych w tym gospodarstwie oraz uniknięcie bezpośredniego lub pośredniego kontaktu utrzymywanego drobiu z produktami ubocznymi pochodzenia zwierzęcego w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego),
 - f) opis programu szczepień kur lub indyków przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu opracowanego przez podmiot świadczący usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej w danym gospodarstwie, który uwzględnia:
 - wiek kur lub indyków,
 - kategorie produkcyjne kur lub indyków,
 - nazwę i rodzaj szczepionki oraz sposób jej podania,
 - schemat przeprowadzania tych szczepień,
 - sposób monitorowania skuteczności tego programu.

3. W gospodarstwie utrzymującym drób, z wyłączeniem indyków, kaczek i gęsi, położonym na obszarze zapowietrzonym, w przypadku gdy prowadzi działalność określoną w ust. 2, oprócz zakazów i nakazów, o których mowa w ust. 1, i nakazów, o których mowa w ust. 2, nakazuje się stosowanie zasady „cały kurnik pełny albo cały kurnik pusty”.

4. Posiadacz drobiu niezwłocznie zawiadamia organ Inspekcji Weterynaryjnej albo najbliższy podmiot świadczący usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej o wystąpieniu u drobiu następujących objawów klinicznych:

- 1) zwiększonej śmiertelności;
- 2) spadku pobierania paszy i wody;
- 3) objawów nerwowych, takich jak: drgawki, skręty szyi, paraliż nóg i skrzydeł lub niezdolność ruchów;
- 4) duszności;
- 5) sinicy i wybroczyn;
- 6) biegunki;
- 7) nagłego spadku nieśności;
- 8) zwiększonego występowania jaj o nieprawidłowej budowie, w tym o deformacji skorup lub o składaniu jaj bez skorup.

§ 2. 1. Nakazuje się szczepienie przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu kur i indyków utrzymywanych w:

- 1) gospodarstwach, o których mowa w § 1 ust. 2;
- 2) zakładach wylęgu drobiu przed opuszczeniem przez te ptaki tego zakładu.

2. W przypadku gdy w gospodarstwie, o którym mowa w § 1 ust. 2, utrzymuje się do 350 sztuk drobiu średniorocznie, szczepienie przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu kur i indyków przeprowadza się zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego weterynaryjnego stosowanego do tego szczepienia.

§ 3. 1. W gospodarstwach, o których mowa w § 1 ust. 2, nakazuje się przeprowadzenie u kur i indyków zaszczepionych przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu badania laboratoryjnego poziomu przeciwciał zabezpieczających te ptaki przed rzekomym pomorem drobiu w celu oceny skuteczności programu szczepień, o którym mowa w § 1 ust. 2 pkt 13 lit. f.

2. Badanie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się w laboratoriach urzędowych, o których mowa w art. 25 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 12).

3. Wynik badania, o którym mowa w ust. 1, posiadacz kur lub indyków przechowuje przez 3 lata od dnia przeprowadzenia tego badania.

§ 4. Zakazuje się wprowadzania do:

- 1) gospodarstw, o których mowa w § 1 ust. 1, i wyprowadzania z tych gospodarstw kur i indyków niezaszczepionych przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu;
- 2) zakładów wylęgu drobiu jaj wylęgowych pochodzących od kur i indyków niezaszczepionych przeciwko rzekomemu pomorowi drobiu.

§ 5. Jeżeli wyniki badań laboratoryjnych próbek pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii od kur lub indyków utrzymywanych w gospodarstwach, o których mowa w § 1 ust. 2, wskazują, że poziom przeciwciał u tych ptaków jest niewystarczający do zapewnienia im odporności, nakazuje się dokonanie modyfikacji planu bioasekuracji w zakresie programu szczepień, o którym mowa w § 1 ust. 2 pkt 13 lit. f, zgodnie z zaleceniami powiatowego lekarza weterynarii.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z wyjątkiem § 2–5, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *C. Siekierski*